

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Bestemmingsplan Aanpak verkeersdruk Thorbeckeweg

Gevraagd besluit

1. Het bestemmingsplan Aanpak verkeersdruk Thorbeckeweg, zoals gewijzigd te opzichte van het ontwerp, bestaande uit de geometrische bepaalde objecten als vervat in het GML bestand NL.IMRO.0479. STED3886BP-0301 en bijbehorende bestanden vast te stellen;
 2. Geen exploitatieplan voor dit bestemmingsplan vast te stellen;
 3. Het beeldkwaliteitsplan + Thorbeckeweg/N516 Zaanstad als uitzondering op de Welstandsnota Zaanstad 2013 vast te stellen.
-

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

Kernverhaal

Het doel van het bestemmingsplan Aanpak verkeersdruk Thorbeckeweg/N516 is om de doorstroming op de Thorbeckeweg te bevorderen. Om deze reden voorziet het bestemmingsplan in het ongelijkvloersmaken van het kruispunt Thorbeckeweg-Wibautstraat, de verplaatsing van de aansluiting Westkolkdijk op de N516 naar nabij de Vlinderbrug en de aanleg van busbanen langs de Vlinder-aansluiting N516 en Wibautstraat om de doorstroming van het HOV te verbeteren. In verband met de aanpak van het kruispunt Thorbeckeweg-Wibautstraat voorzien de plannen in een verplaatsing van het huidige Shell tankstation van de noordwesthoek van het Vijfhoekpark naar de noordoosthoek van het park. Om een kwalitatief goede ruimtelijke inpassing van al deze maatregelen te borgen is er het Beeldkwaliteitsplan + Thorbeckeweg/N516 Zaanstad (hierna BKP) opgesteld. Tijdens de raadsvergadering van 28 mei 2019, is ingestemd met de voorgestelde verkeerskundige aanpak. Op 7 april jl. is de Uitvoeringsovereenkomst (hierna UOK) voor het project AVANT getekend.

Met de uitvoering van het project vinden er een aantal ingrijpende wijzigingen plaats in het gebied. Om de kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte zoveel mogelijk te borgen is het BKP opgesteld. Uitgangspunt van dit BKP is compact en autonoom. De weg en daaraan verbonden zaken zoals geluidschermen en het verplaatste benzinepompstation zo compact mogelijk te houden en als een op zichzelf staand (autonoom) geheel te zien. Dit in contrast met het creëren van zoveel mogelijk rust aan weerszijden van de weg achter de geluidschermen. Dit concept is uitgewerkt in tien goud groene regels.

Het voorstel is om dit BKP met het bestemmingsplan te laten vaststellen, om de speciaal voor deze nieuwe ontwikkeling geformuleerde welstandscriteria, als uitzondering op Welstandsnota 2013, te laten gelden. Op deze manier kan het BKP gebruikt worden bij de beoordeling van de bouwplannen en inrichting openbare ruimte in het plangebied.

Kruispunt Thorbeckeweg/Wibautstraat richting het westen

De Vlinder vanaf de zuidzijde

Aanleiding

Het project AVANT vormt samen met andere integrale bereikbaarheidsmaatregelen een cruciale voorwaarde om de ambities te realiseren die de gemeente Zaanstad heeft met MAAK.Zaanstad. Met het oog op de ambitie van een forse toename van het aantal woningen is in het kader van het Zaans Mobiliteitsplan project AVANT een cruciale schakel om verkeerskundig in te spelen op deze ambitie.

Naar aanleiding van het besluit van de raad op 28 mei 2019 om in te stemmen met de voorgestelde verkeerskundige aanpak, heeft er verdere uitwerking van de plannen plaatsgevonden. In de vergadering van 18 februari 2021 heeft de gemeenteraad een positieve zienswijze gegeven op het ondertekenen van de Uitvoeringsovereenkomst (UOK) AVANT, inhoudende o.a. dat Zaanstad namens de partner de aanbestedende partij wordt en op het ondertekenen van de met de UOK samenhangende intentieovereenkomst met Shell over de verplaatsing van het Shell station naar een nieuwe locatie in de noord-oosthoek van het Vijfhoekpark.

Na besluitvorming bij de overige partners (Vervoerregio Amsterdam, gemeente Oostzaan en provincie Noord Holland) is de uitvoeringsovereenkomst AVANT door de betrokken partijen op 7 april 2021 ondertekend. Om de uitvoering zo snel als mogelijk op te gaan pakken, zijn het ontwerpbestemmingsplan Aanpak verkeersdruk Thorbeckeweg en het Beeldkwaliteitsplan + Thorbeckeweg/N516 Zaanstad opgesteld.

Beoogd resultaat

Een vastgesteld bestemmingsplan Aanpak verkeersdruk Thorbeckeweg en een vastgestelde Beeldkwaliteitsplan + Thorbeckeweg/N516 Zaanstad.

Kader

Voorafgaande besluitvorming

Raadsbesluit Uitvoeringsovereenkomst AVANT (Thorbeckeweg) d.d. 18 februari 2021 (2020/31531).

Raadsbesluit "Definitief voorkeursalternatief aanpak Thorbeckeweg (AVANT) d.d. 28 mei 2019 (2019/8996).

Bestuurlijke overeenkomst MIRT Verkenning Corridor Amsterdam-Hoorn (20 november 2019).

Raadsbesluit Zaans Mobiliteitsplan d.d. 16 september 2021 (2021/6983).

MAAK.Zaanstad (2016).

Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan is voorbereid conform de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht. In hoofdstuk 3 van de toelichting op het bestemmingsplan is het beleidsmatige kader verwoord. In de toelichting op het bestemmingsplan is de integrale ruimtelijke afweging en het beleidsmatige kader verwoord.

Welstandsnota Zaanstad 2013

De toetsing op de redelijke eisen van welstand doet de welstandscommissie. Deze commissie baseert het advies op de welstandscriteria uit de welstandsnota. Met de kwaliteitsimpuls die met de nieuwe ontwikkeling aan het gebied wordt gegeven, worden met het Beeldkwaliteitsplan + Thorbeckeweg/N516 Zaanstad, in aanvulling op de Welstandsnota Zaanstad 2013, nieuwe welstandscriteria voor de ontwikkelingen vastgelegd.

Argumenten en afwegingen

Ligging plangebied

De globale begrenzing van het plangebied van dit bestemmingsplan ligt binnen de contour (paarse streepjeslijn) op onderstaande situatietekening, voor zover binnen de gemeentegrens van Zaanstad. Het omliggende gebied wordt gekenmerkt door de duidelijk aanwezige infrastructuur in de vorm van de rijksweg A8, de N516 Thorbeckeweg en de Verlengde Stellingweg, alsmede bedrijventerreinen en groen. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding van het bestemmingsplan.

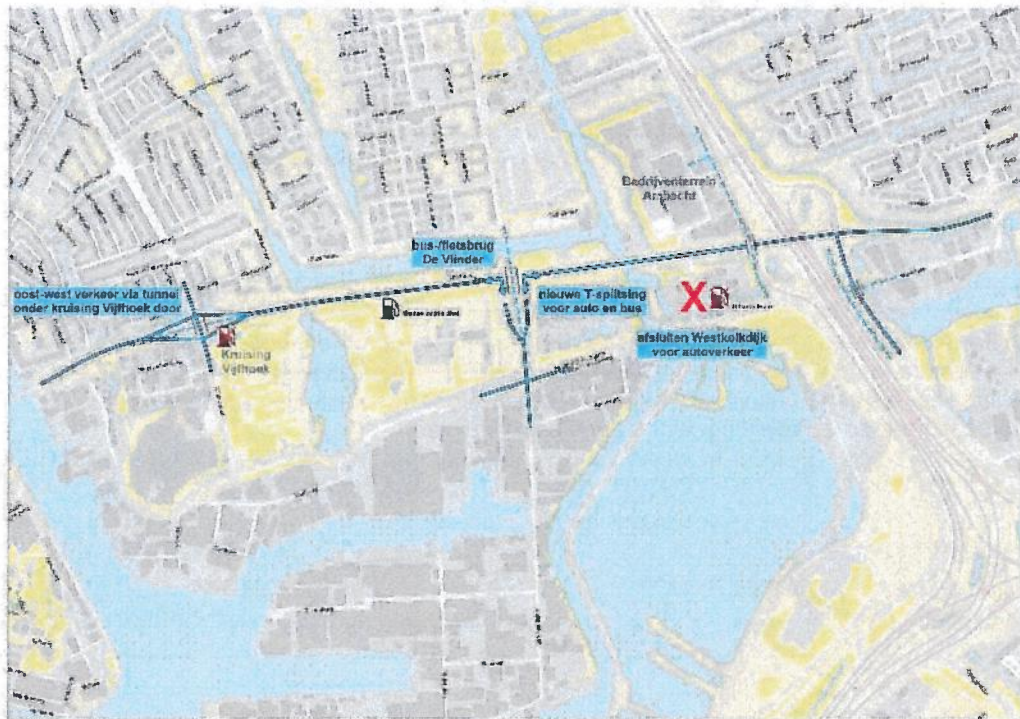

Het totale plangebied (inclusief gemeenten Oostzaan en Amsterdam)

Inhoud plan

Het project AVANT omvat meer dan in dit bestemmingsplan wordt beschreven. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Aanpassen van aansluiting "De Vlinder" op de N516. Hierdoor zullen gebieden met bestemming Groen, Water en/of Verkeer verschuiven;
- Kruising de Vijfhoek (Wibautstraat – Thorbeckeweg) wordt aangepast. De aanleg van een tunnelbak in verband met het ongelijkvloers maken, waarbij tevens omliggende wegen worden aangepast. Als gevolg hiervan moeten smalle stroken grond met de bestemming Groen en Water aan de zuidkant van de Thorbeckeweg/N516 herbestemd worden tot Verkeer;
- Het huidige brandstofverkoop punt van Shell zal verplaatst worden naar een nieuwe locatie in het Vijfhoekpark tegen de sportvelden aan. Op de oude locatie zal de bestemming Bedrijven worden omgezet naar Groen en deels Verkeer. De bestaande veiligheidscontour in verband met de verkoop van LPG zal met de verplaatsing van het tankstation komen te vervallen.
- De nieuwe locatie van Shell wordt met dit plan bestemd als Bedrijven. In tegenstelling tot de huidige locatie zal op de nieuwe locatie geen LPG/LNG verkoop aanwezig zijn. Er hoeft daarom in dit bestemmingsplan geen veiligheidscontour voor dit tankstation te worden opgenomen. Wel wordt mogelijk gemaakt dat het terrein meer geschikt wordt als verzorgingsplaats, met ondergeschikte horeca en speelvoorzieningen.
- Aan de noordzijde wordt de groenstrook tussen de woonwijk (Albardastraat e.o.) en de Thorbeckeweg vergraven tot een watergang, waarmee verbinding wordt gelegd tussen de Zuidervaart en de waterpartij nabij de Wibautstraat.
- In het project is voorzien in het vervangen van de duiker onder de N516 welke de Zuidervaart met het water van het Vijfhoekpark verbindt. Deze duiker zal voorzien worden van een flora en faunapassage.

Met al deze maatregelen wordt de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en doorstroming in het zuidelijk deel van Zaanstad verbeterd.

Geluid

Met de aanpak van de wegen worden in het kader van de geluidhinder zowel ten noorden als ten zuiden van de Thorbeckeweg de geluidschermen over een aanzienlijk grotere afstand dan nu aangelegd. Daarnaast worden de tunnelbak voorzien van geluidsabsorberend materiaal.

Met deze maatregelen is wordt de geluidhinder voor de omliggende woningen tot een minimum beperkt en zullen er als gevolg van de reconstructie geen hogere waarden hoeven te worden vastgesteld.

Gebiedsbescherming (stikstof)

Op basis van de meest recente Aerius-calculator is de uitstoot van stikstof en de neerslag op de Natura 2000-gebieden berekend. In het kader van dit project is om deze reden een notitie opgesteld over de uitgevoerde Aerius-berekeningen. In deze notitie ligt de nadruk op de effecten van stikstofdepositie vanuit het plangebied op de omliggende Natura 2000-gebieden: Polder Westzaan, Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Het Twiske. Overige effecten op Natura 2000-gebieden zijn niet aan de orde. Het effect van stikstofdepositie is in beeld gebracht met een verschilberekening tussen de huidige feitelijke situatie (inclusief situatie op referentiedata) en de maximale plansituatie. Op basis van de uitkomsten heeft het bevoegd gezag aangegeven dat de uitvoering van het project geen beletsel vormt om de benodigde vergunning Wet natuurbescherming te krijgen.

Duurzaamheid

In het kader van het project AVANT is een analyse uitgevoerd als gevolg van de Greendeal Duurzaam GWW. Uit een inventarisatie van vele duurzaamheidsaspecten is een tweetal geselecteerd die het meest aansluiten bij de speerpunten van de gemeente Zaanstad, te weten het verminderen van de Co2 uitstoot en materiaalgebruik. De concrete maatregelen die in dit kader in de ontwerp- en aanlegfase worden genomen, zijn:

- Duurzame verlichting, bij de nieuw te plaatsen openbare verlichting zal gebruik worden gemaakt van energiezuinige LED armaturen;
- Materialen hergebruiken op locatie, ter plaatse van het ongelijkvloersmaken van de kruising moet grond worden ontgraven. Daarnaast moet op diverse andere plaatsen binnen het projectgebied opgehoogd worden. Inzet is om de grondstromen zoveel mogelijk te beperken en de vrijkomende grond binnen het project te verwerken. Tevens ligt het in de bedoeling een vrijkomende voetgangersbrug elders in het project opnieuw te gebruiken.;
- Toevoegen zonnepanelen, met de eigenaar van het tankstation is afgesproken om de plaatsing van zonnepanelen daar waar mogelijk toe te passen;
- Inzet elektrisch materieel waar mogelijk Inzet van elektrisch materieel is relatief nieuw in de GWW sector, maar actueel in het kader van de vermindering van stikstof en Co2 uitstoot.;
- Co2-reductieplan van aannemer. Dit gaat verder dan alleen het verminderen van de Co2 uitstoot als gevolg van het toe te passen materieel. Ook bij het hergebruik van beton zijn er tegenwoordig mogelijkheden om de Co2 uitstoot te verminderen..

Ecologie

In het BKP wordt veel aandacht besteed aan het instandhouden en waar mogelijk versterken van de groene aankleding van de Thorbeckeweg. De in dit kader opgestelde 10 goud groene regels geven hier richting aan voor het verdere ontwerp. Zo voorziet het plan erin om aan weerszijden van de weg de groenstroken te versterken, om zodoende de biodiversiteit daar waar mogelijk te vergroten. Ook zal het door het verdiept aanleggen van het kruispunt Thorbeckeweg/Wibautstraat een veel betere en groenere verbinding ontstaan tussen het gebied ten zuiden en ten noorden van de Thorbeckeweg. Dat verder nog wordt versterkt door een veel groenere entree van het Vijfhoekpark als gevolg van de verplaatsing van het benzinepomstation. Een ander maatregel ten behoeve van het versterken van de ecologie in het gebied is de aanleg van extra water, door de Zuidervaart te verbinden met het bestaande water hoek Thorbeckeweg/Wibautstraat, dat met ecologische oevers wordt aangelegd. Tevens wordt de bestaande duiker onder de Thorbeckeweg vervangen. Deze zal in de nieuwe situatie worden voorzien met die wordt voorzien van een flora en fauna passage. De aanleg van het extra oppervlakte water zal bijdragen tot het verbeteren van de waterkwaliteit.

Verplaatsing Shell tankstation

In verband met de aanpak ter plaatse van het kruispunt Thorbeckeweg-Wibautstraat, wordt het huidige Shell tankstation verplaatst naar de noordoosthoek van het Vijfhoekpark. Dit heeft

te maken met de noodzakelijke afstand tussen de nieuwe onderdoorgang bij de kruising Thorbeckeweg/Wibautstraat en de inrit van het tankstation en de afstand tussen de uitrit van het tankstation en de nieuwe afslag bij De Vlinder. Over de verplaatsing van het tankstation is met de eigenaar een overeenkomst afgesloten, hiermee zijn ook mogelijke aanspraken op planschade uitgesloten. De verplaatsing van het tankstation naar de nieuwe locatie geniet draagvlak van omgevingspartijen. Door het vrijkomen van deze locatie krijgt het Vijfhoekpark een nieuwe en goed zichtbare toegang en wordt zodoende meer onderdeel van de stad. Het park zal zo beter bereikbaar en beleefbaar zijn voor de bestaande stad en mede met het oog op de transformatie van de Achtersluispolder, De inpassing van het tankstation wordt aan de hand van het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan nader uitgewerkt.

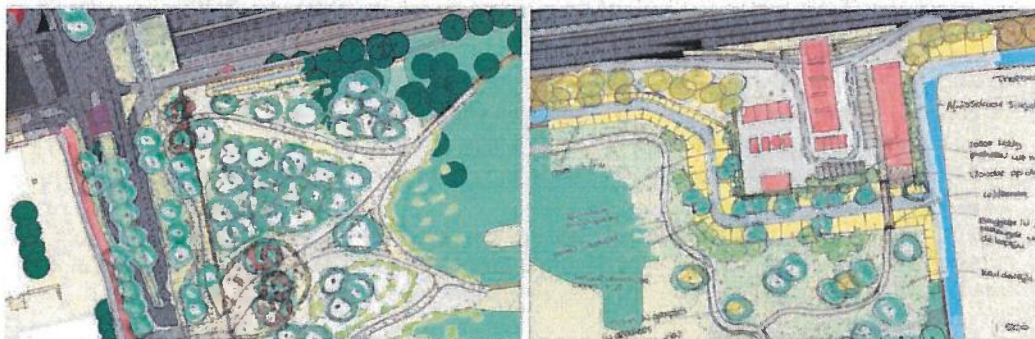
Beeldkwaliteitsplan

Het BKP is opgebouwd uit tien goud groene regels die zijn bedoeld als overkoepelend BKP voor de planvorming nu, straks en in de toekomst, van en binnen de invloedssfeer van de zuidelijke entree route N516 van Zaanstad. Het basisconcept in dit BKP is te vatten in twee woorden: autonoom en verbonden. Daarbij is de route autonoom en de omgeving verbonden. De inhoud van de regels zijn erop gericht om het wegontwerp, met bijbehorende zaken als geluidsschermen, verlichting en het te verplaatsen benzinepompstation, zo compact mogelijk te houden en te beschouwen als een op zichzelf staand geheel. Voor de gebieden aan weerskanten van de weg zijn regels opgesteld om deze als een samenhangend geheel landschappelijk in te richten. Om hier vorm aan te geven zijn tien goud-groene regels opgesteld.

Dit toetsingskader is te gebruiken door het supervisieteam van MAAK-Zuid. De tien regels zijn bedoeld als een leidraad en inspiratie voor ontwerpers en initiatiefnemers voor plannen aan, naast of rondom de route. Ze vormen een gespreksagenda en handleiding voor het inhoudelijke supervisiegesprek. Uiteindelijk zullen de plannen getoetst worden aan de hand van de tien regels als onderdeel van de formele bouwvergunningsprocedure.

Herinrichting huidige locatie tankstation

Inpassing nieuw tankstation

Figuur 3: Herinrichting huidige locatie en inpassing nieuw tankstation (concept inrichtingsschets)

Ontsluiting ontwikkellocaties Sportpark/RWZI

Met het project AVANT komt er op de Thorbeckeweg een T-aansluiting ter hoogte van de busbrug De Vlinder voor auto en openbaar vervoer van en naar de Achtersluispolder (e.v.). Voor het openbaar vervoer betreft het de bussen die nu via de Noorder IJ- en Zeedijk van/naar de kruising Thorbeckeweg/Wibautstraat rijden. De huidige busbrug De Vlinder over de Thorbeckeweg blijft intact (ten behoeve van bussen en fietsers).

Het sportpark en de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) worden in de huidige situatie per auto ontsloten vanaf de straat Poelenburg (i.c. het vanaf de Noorder IJ- en Zeedijk op de Thorbeckeweg doodlopende stukje). Op korte termijn wordt op het sportpark Poelenburg een project gerealiseerd met tijdelijke woningen (10-15 jaar). De gemeente Zaanstad heeft hiervoor een bijdrage van het rijk ontvangen. Deze eerste ontwikkeling omvat circa 200-250 woningen. De huidige ontsluitingsstructuur is voldoende om het extra verkeersaanbod als gevolg hiervan te verwerken.

Draagvlak

Participatie

Bij de planuitwerking van de te treffen maatregelen hebben er verschillende vormen van participatie plaatsgevonden. Tot aan de corona crisis vooral in fysieke vorm, daarna op basis van digitale methoden zoals MS Teams. Het betrof hier bijeenkomsten met Omgevingspartijen, zoals ondernemersverenigingen, Fietzersbond en Connexxion, bijeenkomsten met Klankbordgroepen, bestaande geïnteresseerde burgers en ondernemingen en een inloopbijeenkomst. Uit deze bijeenkomsten werd door betrokkenen met name aandacht gevraagd voor veiligheid langzaam verkeer, het effect op bomen en groen en geluidsoverlast.

Zienswijze

In het kader van de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan is op 8 juni 2021 een digitale inloopbijeenkomst gehouden. Gedurende de termijn van ter inzagelegging zijn 3 zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. Het merendeel van de zienswijzen zijn gericht op de fase van de uitvoering. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor het zoveel mogelijk het instandhouden van het groen alsmede wordt aandacht gevraagd voor de geluidsoverlast als gevolg van de N516.

De Nota van beantwoording van de zienswijzen is opgenomen in hoofdstuk 5 van de Toelichting van het bestemmingsplan.

Mondelinge toelichting zienswijzen.

Conform de door de raad aangenomen motie inzake het toepassen van de informele methode zijnde indieners van de zienswijzen in de gelegenheid gesteld hun zienswijze mondeling toe te lichten. 1 van de indieners heeft daarvan gebruik gemaakt.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Het project AVANT maakt (net als het project Guisweg) onderdeel uit van het Multimodale Mobiliteitspakket 'Corridorstudie Amsterdam-Hoorn' waarover op 20 november 2019 door alle partners (o.a. Rijk, Provincie, Vervoerregio Amsterdam en gemeenten) de Bestuurlijke overeenkomst MIRT Verkenning Corridor Amsterdam-Hoorn (BOK CAH) is ondertekend. Hierin zijn diverse (financiële) afspraken gemaakt over de uitvoering van dit pakket. Voor het project AVANT moet ook op het grondgebied van de gemeente Oostzaan het bestemmingsplan worden aangepast. Zoals reeds aangegeven heeft de gemeente Oostzaan die bestemmingsplanwijziging parallel met de gemeente Zaanstad voorbereid. In de gemeente Oostzaan zal het bestemmingsplan betrekking hebbende op het project AVANT in dezelfde periode als in de gemeente Zaanstad aan de raad ter vaststelling worden aangeboden.

Financiële consequenties

Tussen de betrokken instanties, de Vervoersregio Amsterdam, Gemeente Oostzaan, gemeente Zaanstad, Rijkswaterstaat en de provincie Noord-Holland is een uitvoeringsovereenkomst (UOK) afgesloten, waarmee de benodigde financiële middelen zijn geborgd.

Op 17 december 2020 is de scope van het project met het daarbij behorende budget bestuurlijk vastgesteld. Met dit voorstel wordt het BKP+ Thorbeckeweg N516 ter vaststelling aangeboden. Onderzocht wordt nog of de scope van het project naar aanleiding van het BKP tot financiële gevolgen zal leiden. Mocht dit het geval zijn dat zal dit u te zijner tijd door middel van een afzonderlijk voorstel ter besluitvorming voorgelegd worden.

Juridische consequenties

Geen exploitatieplan

Het exploitatieplan ontleent zijn wettelijke grondslag aan artikel 6.12, lid 1 Wro. Dit artikel bepaalt dat de gemeenteraad een exploitatieplan moet vaststellen behorend bij bepaalde ruimtelijke besluiten zoals een bestemmingsplan. De gemeenteraad kan afzien van het vaststellen van een exploitatieplan, indien het kostenverhaal via een andere weg al verzekerd is. Dat is hier aan de orde met de ondertekende uitvoeringsovereenkomst met de

Vervoersregio Amsterdam, gemeente Oostzaan, gemeente Zaanstad, Rijkswaterstaat en de provincie Noord-Holland.

Beeldkwaliteitsplan

Het Beeldkwaliteitsplan+ Thorbeckeweg/N516 Zaanstad is bedoeld als een wijziging op de Welstandsnota voor het betreffende gebied. De juridische basis hiervoor is terug te vinden in artikel 12 a van de Woningwet. Eveneens is in dit artikel bepaald, onder verwijzing naar artikel 150 van de Gemeentewet dat een dergelijke wijziging moet plaatsvinden met afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit is de reden dat het Beeldkwaliteitsplan meeloopt met de procedure van het bestemmingsplan. Na besluitvorming door de raad krijgt het Beeldkwaliteitsplan rechtskracht.

Communicatie/vervolgtraject

1. Na besluitvorming wordt het bestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegd. indieners van zienswijzen worden via een brief geïnformeerd.
2. De terinzagelegging wordt bekend gemaakt in de Staatscourant en het Zaaans Stadsblad.
3. De digitale versie is beschikbaar via de website www.ruimtelijkeplannen.nl en de pdf-bestanden via de gemeentelijke website www.zaamstad.nl.
4. De papieren versie is in te zien via de balie van het stadhuis;

Opsteller: Bergstra, A.
Versie: 27-10-2021 8:19:00

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. Het bestemmingsplan Aanpak verkeersdruk Thorbeckeweg, zoals gewijzigd te opzichte van het ontwerp, bestaande uit de geometrische bepaalde objecten als vervat in het GML bestand NL.IMRO.0479. STED3886BP-0301 en bijbehorende bestanden vast te stellen;
2. Geen exploitatieplan voor dit bestemmingsplan vast te stellen;
3. Het beeldkwaliteitsplan + Thorbeckeweg/N516 Zaanstad als uitzondering op de Welstandsnota Zaanstad 2013 vast te stellen.

In de vergadering van donderdag 25 november - 2021

De griffier,

De voorzitter,

